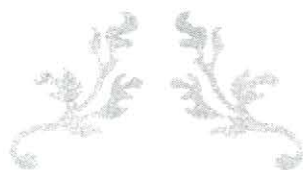

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای کتشر و برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

آموزش زبان عربی

Arabic language teaching

مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

گروه علوم انسانی

پیشهادی دانشگاه اصفهان

نام رشته: آموزش زبان عربی

عنوان گرایش: -

گروه: علوم انسانی

دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته

کارگروه تخصصی: زبان و ادبیات عربی

نوع مصوبه: بازنگری

پیشنهادی: دانشگاه اصفهان

تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۱۲/۰۸

برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش زبان عربی، در جلسه شماره ۱۶۴ تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۰۸ کمیسیون برنامه ریزی آموزشی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب این برنامه درسی در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پذیرفته می‌شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- این برنامه درسی، جایگزین برنامه درسی رشته آموزش زبان عربی مصوب جلسه ۸۲۵ تاریخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۰ شورای عالی برنامه‌ریزی می‌شود.

ماده سه- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول‌های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی، پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجویان از شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می‌شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر قاسم عمو عابدینی

رئیس کمیسیون برنامه‌ریزی آموزشی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای کسب و کار و برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

آموزش زبان عربی

ARABIC LANGUAGE TEACHING

کارشناسی ارشد

Arabic language Teaching | آموزش زبان عربی

تهیه کننده:

عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان

دکتر سمیه حسنعلیان

همکاران در تهیه برنامه (به ترتیب الفبا)

دکتر سیدمحمد رضا ابن الرسول: عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان

دکتر محمد اجاقی: مدرس دانشگاه جامعه المصطفی العالمیه

دکتر سجاد اسماعیلی: عضو هیئت علمی دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) قزوین

دکتر سردار اصلانی: عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان

دکتر علی بنائیان: عضو هیئت علمی دانشگاه معارف قرآن و عترت

دکتر مریم جلایی: عضو هیئت علمی دانشگاه کاشان

دکتر فرزانه حاج قاسمی: مدرس دانشگاه فرهنگیان

دکتر محمد خاقانی: عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان

دکتر اسحاق رحمانی: عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز

دکتر محمد رحیمی: عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان

دکتر سمیه کاظمی: عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان

دکتر عسکر علی کرمی: عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان

دکتر نرگس گنجی: عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان

دکتر دانش محمدی: عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز

دکتر حسین میرزایی نیا: عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان

دکتر ماجد نجاریان: عضو هیئت علمی دانشگاه جامعه المصطفی العالمیه

دکتر روح اله نصیری: عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان

دکتر امین نظری: مدرس دانشگاه جامعه المصطفی العالمیه

جدول تغییرات

ردیف	عنوان درس در برنامه قبلی		تعداد واحد		عنوان درس در برنامه بازنگری شده	تعداد واحد	
	نظری	عملی	نظری	عملی		نظری	عملی
۱	ادبیات و آموزش زبان عربی	۲			آموزش ادبیات	۲	
۲	آموزش عربی برای فهم متون دینی	۲			آموزش زبان عربی برای فهم قران و حدیث	۲	
۳	آموزش زبان عربی برای اهداف ویژه	۲			آموزش زبان عربی برای اهداف ویژه	۲	
۴	آموزش زبان عربی در ایران	۲			آموزش زبان عربی در ایران	۲	
۵	-	۲			تحلیل متون ادبی	۲	
۶	تجزیه و تحلیل کلام	۲			تحلیل گفتمان	۲	
۷	اصول ترجمه	۲			ترجمه و آموزش زبان	۲	
۸	جامعه‌شناسی زبان	۲			جامعه‌شناسی زبان	۲	
۹	اصول روان‌شناسی و کاربرد آن در آموزش زبان	۲			روان‌شناسی زبان	۲	
۱۰	روش تحقیق و مأخذشناسی در آموزش زبان عربی	۲			روش تحقیق و مأخذشناسی در آموزش زبان عربی	۱	۱
۱۱	روش تدریس دستور زبان عربی	۲			روش تدریس دستور زبان عربی	۱	۱
۱۲	مباحث علوم بلاغی	۲			روش تدریس مباحث علوم بلاغی	۱	۱
۱۳	روش تدریس زبان عربی (۲): مهارت‌های خواندن و نوشتن	۲			روش تدریس مهارت‌های خواندن و نوشتن	۱	۱
۱۴	روش تدریس زبان عربی (۱): مهارت‌های شنیدن و گفتن	۲			روش تدریس مهارت‌های شنیدن و گفتن	۱	۱
۱۵	زبان عربی در رسانه	۲			زبان رسانه	۲	
۱۶	مقدمات زبان‌شناسی	۲			تهیه محتوای آموزشی	۲	
۱۷	فقه اللغة العربی	۲			فقه اللغة العربی	۲	
۱۸	-				زبان‌شناسی	۲	
۱۹	فناوری آموزشی و آموزش زبان عربی	۲			فناوری آموزشی و آموزش زبان	۲	
۲۰	آزمون‌سازی	۲			سنجش و ارزیابی ۱	۲	
۲۱	-				سنجش و ارزیابی ۲	۲	
۲۲	آشنایی با نظریه‌ها و روش‌های آموزش زبان	۲			نظریه‌های آموزش زبان	۲	
۲۳	مقاله‌نویسی	۲			مقاله‌نویسی	۱	
۲۴	نشانه معناشناسی عمومی زبان	۲			نشانه - معناشناسی کاربردی زبان	۲	
۲۵	فرهنگ‌نویسی در زبان عربی	۲			واژه‌شناسی و فرهنگ‌نگاری	۲	
۲۶	-				کارآموزی	۱	۱

فهرست

۶..... فصل اول: مشخصات کلی برنامه درسی

- الف) مقدمه ۷
- ب) مشخصات کلی، تعریف و اهداف ۷
- پ) ضرورت و اهمیت ۷
- ت) تعداد و نوع واحدهای درسی ۷
- جدول (۱): توزیع واحدها ۸
- ث) مهارت، توانمندی، و شایستگی دانش آموختگان ۸
- ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره ۹
- جدول (۲) عنوان و مشخصات کلی دروس جبرانی ۹

۱۰..... فصل دوم: جدول عناوین و مشخصات دروس

- جدول ۳: عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی ۱۱
- جدول ۴: و مشخصات کلی دروس اختیاری ۱۱

۱۳..... فصل سوم: ویژگی‌های دروس

۱. ترجمه و آموزش زبان ۱۴
۲. روش تحقیق و مآخذشناسی در آموزش زبان عربی ۱۵
۳. روش تدریس دستور زبان عربی ۱۶
۴. روش تدریس مباحث علوم بلاغی ۱۷
۵. روش تدریس مهارت‌های خواندن و نوشتن ۱۸
۶. روش تدریس مهارت‌های شنیدن و گفتن ۱۹
۷. زبان‌شناسی ۲۰
۸. سنجش و ارزیابی ۱ ۲۱
۹. کار آموزی ۲۲
۱۰. نظریه‌های آموزش زبان ۲۳
۱۱. آموزش ادبیات ۲۴
۱۲. آموزش زبان عربی برای فهم قرآن و حدیث ۲۵
۱۳. تحلیل گفتمان ۲۶

۱۴. تحلیل متون ادبی ۲۷
۱۵. زبان رسانه ۲۸
۱۶. فناوری آموزشی و آموزش زبان ۲۹
۱۷. نشانه - معناشناسی کاربردی زبان ۳۰
۱۸. واژه‌شناسی و فرهنگ‌نگاری ۳۱
۱۹. آموزش زبان عربی در ایران ۳۲
۲۰. جامعه‌شناسی زبان ۳۳
۲۱. روان‌شناسی زبان ۳۴
۲۲. سنجش و ارزیابی ۲ ۳۵
۲۳. فقه اللغة العربی ۳۶
۲۴. مقاله نویسی ۳۷
۲۵. آموزش زبان عربی برای اهداف ویژه ۳۸
۲۶. تهیه محتوای آموزشی ۳۹

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

الف) مقدمه

رشته آموزش زبان عربی (Arabic Language teaching) تأثیر بسزایی در فراگیری و یاددهی زبان و فرهنگ تمدن عظیم اسلامی دارد. زبان عربی از دیرباز حضور گسترده‌ای در ایران و در دانشگاه‌های و دیگر مراکز علمی داشته است. با توجه به پیدایش رویکردهای علمی نوین در آموزش زبان عربی، ایجاد شاخه‌های متنوع در سطوح مختلف ضروری است؛ چون علاوه بر هموار کردن راه آموزش و یادگیری این زبان و آسان نمودن دسترسی به منابع اصیل اسلامی و تمدنی، فرصت‌های دیگری برای فراگیران این زبان فراهم می‌کند تا با میراث و منابع فرهنگی، علمی، اقتصادی و اجتماعی که به زبان عربی به نگارش درآمده است، بهره‌مند شوند.

رشته زبان عربی در دانشگاه‌های ایران قدمتی دیرینه دارد. به همین رو علاوه بر وجود رشته آموزش این زبان در سطح کارشناسی، ضرورت ایجاد آن با رویکردهای آموزشی و علمی نوین در سطح کارشناسی ارشد نیز حس شد.

ب) مشخصات کلی، تعریف و اهداف

رشته آموزش زبان عربی در حوزه مطالعات آموزش زبان، یادگیری و یاددهی زبان عربی به تربیت دانش‌آموختگان در این زمینه می‌پردازد. این رشته با توجه به نیاز فراگیران در سطوح مختلف نظری و عملی تأسیس شده است. هدف از ایجاد این رشته آشنایی با نظریه‌های نو در آموزش زبان عربی، معرفی ویژگی‌های دستوری، صوتی و معنایی آن، آشنایی با روش‌های و رویکردهای مطرح برای یاددهی و یادگیری زبان، تقویت مهارت فراگیران در مهارت‌های پنج‌گانه زبانی، آشنایی با کاربرد زبان عربی برای اهداف خاص زبانی و تکنیک‌های یاددهی متون مختلف ادبی بلاغی، دینی، رسانه‌ای و ادبی است.

پ) ضرورت و اهمیت

با توجه به جایگاه زبان عربی در ایران در سطوح مختلف آموزشی و اختصاص یک ماده در قانون اساسی به تدریس این زبان، ضرورت و اهمیت آموزش تخصصی آن برای کسی پوشیده نیست، چه اینکه زبان عربی بخشی از هویت دینی و ملی ما ایرانیان مسلمان است و میزان ارتباط گسترده کشورمان با کشورهای همسایه و تعامل همه‌جانبه با بسیاری از این کشورها، آموزش نوین و علمی این زبان را ضروری کرده است. نگارش سرفصل پیشین که ۱۰ سال قبل صورت گرفته و مصوب هشتصد و بیست و پنجمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مؤرخ ۱۳۹۱/۱۲ بوده، پاسخگویی برخی از نیازهای جدید فراگیران نبود، همچنین بسیاری از منابع معرفی شده در سرفصل پیشین متناسب با رویکردهای آموزشی نوین و علمی نبود. به همین رو، بازبینی در محتوا و منابع و شیوه‌های ارائه این سرفصل‌ها بسیار ضروری به نظر می‌آمد.

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی

دانشجو موظف است در این دوره ۲۶ واحد آموزشی را به عنوان دروس تخصصی و اختیاری در حوزه آموزش زبان عربی بگذراند و در عرصه‌های تخصصی آموزش زبان عربی کسب مهارت کند و راه را برای رسیدن به تخصص کامل در آموزش زبان عربی بگذراند و در دوره دکترای آموزش زبان هموار سازد.

جدول (۱) توزیع واحدها

نوع دروس	تعداد واحد
دروس عمومی	-
دروس پایه	-
دروس تخصصی	۲۰
دروس اختیاری	۶
رساله / پایان نامه	۶
جمع	۳۲

ث) مهارت، توانمندی و شایستگی دانش آموختگان

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه	دروس مرتبط
مهارت تدریس زبان عربی در مؤسسات آموزش عالی	آموزش زبان عربی برای فهم قرآن و حدیث آموزش زبان عربی برای اهداف ویژه تحلیل متون ادبی روش تدریس دستور زبان عربی روش تدریس مهارت‌های شنیدن و گفتن روش تدریس مهارت‌های خواندن و نوشتن روش تدریس مهارت علوم بلاغی زبان رسانه سنجش و ارزیابی ۱ و ۲
مهارت تدریس زبان عربی در مدارس و آموزشگاه‌ها	آموزش زبان عربی برای فهم قرآن و حدیث آموزش زبان عربی برای اهداف ویژه روش تدریس مهارت‌های شنیدن و گفتن روش تدریس مهارت‌های خواندن و نوشتن
مهارت پژوهش در زمینه مهارت‌ها و موضوعات زبان عربی	روش تحقیق و مآخذشناسی در آموزش زبان عربی مقاله نویسی
مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های عمومی	دروس مرتبط
مهارت تهیه محتوای آموزشی و طرح درس	تهیه محتوای آموزشی سنجش و ارزیابی ۱ و ۲
مهارت اداره فرایند آموزش	نظریه‌های آموزش زبان مقدمات زبان‌شناسی جامعه‌شناسی زبان روان‌شناسی زبان تحلیل گفتمان

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

دانشجویان رشته کارشناسی زبان و ادبیات عربی و رشته کارشناسی آموزش زبان عربی همچنین دانشجویان رشته ترجمه عربی و رشته‌های علوم قرآنی یا دیگر رشته‌های مرتبط با شرط گذراندن دروس جبرانی مورد نیاز.

تبصره: دانشجویانی که رشته مقطع قبلی آنان با این رشته غیرمرتبط است، باید ۶ - ۱۲ واحد را به عنوان دروس جبرانی از میان دروس دوره قبل این رشته را در نیم‌سال اول تا دوم بگذرانند. انتخاب این دروس به تشخیص گروه آموزشی دانشگاه و شامل دروسی است که دانش پایه و اصلی این رشته را در بر می‌گیرد. تعداد واحدهای جبرانی نیز به تشخیص گروه آموزشی دانشگاه و بر مبنای میزان ارتباط رشته با رشته دوره قبلی دانشجویانست.

جدول (۲) عنوان و مشخصات کلی دروس جبرانی رشته آموزش زبان عربی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱	صرف	۲	✓	-	-	۳۲	-	-	-
۲	نحو	۲	✓	-	-	۳۲	-	-	-
۳	بلاغت	۲	✓	-	-	۳۲	-	-	-
۴	فن ترجمه	۲	✓	-	-	۳۲	-	-	-
۵	تحلیل ادبی	۲	✓	-	-	۳۲	-	-	-

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۳) عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی رشته آموزش زبان عربی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱	ترجمه و آموزش زبان	۲	✓	-	-	۳۲	-	-	-
۲	روش تحقیق و مآخذشناسی در آموزش زبان عربی	۲	-	-	✓	۱۶	۳۲	-	مقاله نویسی
۳	روش تدریس دستور زبان عربی	۲	-	-	✓	۱۶	۳۲	-	-
۴	روش تدریس مباحث علوم بلاغی	۲	-	-	✓	۱۶	۳۲	-	-
۵	روش تدریس مهارت های خواندن و نوشتن	۲	-	-	✓	۱۶	۳۲	-	-
۶	روش تدریس مهارت های شنیدن و گفتن	۲	-	-	✓	۱۶	۳۲	-	-
۷	زبان شناسی	۲	✓	-	-	۳۲	-	-	-
۸	سنجش و ارزیابی ۱	۲	✓	-	-	۳۲	-	-	-
۹	کارآموزی	۲	-	-	✓	-	-	-	-
۱۰	نظریه های آموزش زبان	۲	✓	-	-	۳۲	-	-	-

نکته: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و کار آموزشی (کارورزی) ۶۴ ساعت است.

جدول (۴) عنوان و مشخصات کلی دروس اختیاری رشته آموزش زبان عربی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱.	آموزش ادبیات	۲	✓	-	-	۳۲	-	تحلیل متون ادبی	-
۲.	آموزش زبان عربی برای فهم قران و حدیث	۲	✓	-	-	۳۲	-	آموزش زبان عربی برای اهداف ویژه	-
۳.	تحلیل گفتمان	۲	✓	-	-	۳۲	-	-	-
۴.	تحلیل متون ادبی	۲	✓	-	-	۳۲	-	-	آموزش ادبیات
۵.	زبان رسانه	۲	✓	-	-	۳۲	-	-	-
۶.	فناوری آموزشی و آموزش زبان	۲	✓	-	-	۳۲	-	-	-
۷.	نشانه شناسی کاربردی زبان	۲	✓	-	-	۳۲	-	-	-

کارشناسی ارشد آموزش زبان عربی / ۱۲

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۸.	واژه‌شناسی و فرهنگ‌نگاری	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۹.	آموزش زبان عربی در ایران	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۱۰.	جامعه‌شناسی زبان	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۱۱.	روان‌شناسی زبان	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۱۲.	سنجش و ارزیابی ۲	۲	۲	-	-	۳۲	-	سنجش و ارزیابی ۱	-
۱۳.	فقه اللغة العربی	۲	۲	-	-	۳۲	-	زبان‌شناسی	-
۱۴.	مقاله‌نویسی	۲	-	-	✓	۱۶	۳۲	روش تحقیق و مأخذ‌شناسی در آموزش زبان عربی	-
۱۵.	آموزش زبان عربی برای اهداف ویژه	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۱۶.	تهیه محتوای آموزشی	۲	۲	-	-	۳۲	-	نظریه‌های آموزش زبان و تدریس مهارت‌های خواندن و نوشتن و تدریس مهارت‌های شنیدن و گفتن	آموزش زبان عربی برای اهداف ویژه

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

عنوان درس به فارسی:		ترجمه و آموزش زبان	
عنوان درس به انگلیسی:		Translation and language teaching	
دروس پیش نیاز:	ندارد	نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒	
حل تمرین:	ندارد	تخصصی ☒ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

هدف کلی:

- کسب دانش و مهارت در تدریس ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس
- کسب دانش و مهارت در تدریس زبان عربی از طریق ترجمه

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با رابطه میان ترجمه و آموزش زبان
۲. آشنایی با شیوه استفاده از روش های مختلف ترجمه در تدریس زبان عربی
۳. آشنایی با اصول تهیه محتوای آموزشی برای ترجمه با هدف تدریس زبان عربی
۴. آشنایی با معیارهای ارزیابی ترجمه های عربی آموزان

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تحلیل رابطه ترجمه و آموزش زبان
۲. تبیین ضرورت و آثار ترجمه در فرایند آموزش زبان از نظر مخالفان و موافقان
۳. تحلیل روش دستور ترجمه در آموزش زبان عربی
۴. تحلیل روش متون متکامل در آموزش زبان و نقش ترجمه
۵. تحلیل روش اقتضایی در آموزش زبان عربی و نقش ترجمه
۶. شیوه به کارگیری روش های مختلف ترجمه در تدریس زبان عربی
۷. بررسی میزان امکان آموزش ترجمه
۸. تحلیل روش های آموزش ترجمه
۹. تحلیل اصول تهیه محتوای آموزشی برای تدریس ترجمه با هدف آموزش زبان عربی
۱۰. تحلیل معیارهای ارزیابی ترجمه عربی آموزان

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ درصد آزمون پایان نیم سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. لافو، ا (۲۰۰۳م)، دور الترجمة فی تعلیم اللغات الأجنبية، ترجمة حمید معطی العواضی، عمان: مؤسسة العقیف.
۲. بوغمبروز، ا (۲۰۰۸م). تعلیمیة الترجمة: دراسة حالات وحلول بديلة. أطروحة الدكتوراه، جامعة الجزائر.
۳. دینی، م (۲۰۱۹م). إسهامات تعلیمیة الترجمة فی ظل المقاربة بالكفاءات. رسالة الماجستير، جامعة تلمسان.
۴. مهدی ریاحی، ن (۲۰۱۰م). من التعلیمیة إلی الترجمة. رسالة الماجستير. الجزائر: جامعة وهران.
۵. لافو، ا (۲۰۰۳م). تعلیمیة الترجمة فی ضوء تعلیمیة اللغات. الترجمة: حمید العواضی. جامعة صنعاء.

عنوان درس به فارسی:		روش تحقیق و مآخذشناسی در آموزش زبان عربی	
عنوان درس به انگلیسی:		Research Methodology and Referencing in Teaching Arabic	
دروس پیش نیاز:	ندارد		☐ پایه ☐ نظری
دروس هم نیاز:	مقاله نویسی		☒ تخصصی ☐ عملی
حل تمرین:	ندارد		
تعداد واحد:	۲		☐ اختیاری ☒ نظری-عملی
تعداد ساعت:	۴۸		رساله / پایان نامه ☐

هدف کلی:

- آشنایی با روش‌های پژوهش در آموزش زبان عربی
- کسب دانش و مهارت پژوهش در آموزش زبان عربی

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با تاریخچه روش تحقیق در آموزش زبان
۲. آشنایی با فلسفه پژوهش در آموزش زبان
۳. آشنایی با ویژگی‌های پژوهش علمی

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعریف پژوهش علمی و ویژگی‌های آن
۲. تبیین فلسفه پژوهش و کارکردهای آن در آموزش زبان
۳. مطالعه تاریخیچه روش تحقیق در آموزش زبان
۴. آشنایی با روش‌های تحلیل کمی و کیفی و آمیخته در آموزش زبان
۵. تحلیل روش‌های تحقیق در آموزش زبان عربی (شبه‌آزمایشی، پیمایشی، مشاهده، مصاحبه، تحلیل محتوا، کتابخانه‌ای)
۶. تحلیل روش‌ها و الگوهای مختلف استناددهی
۷. کسب دانش و مهارت در طرح‌نامه نویسی پژوهشی (به ویژه پیشنهادۀ پایان‌نامه)
۸. آشنایی با منابع مکتوب و مجازی در حوزه آموزش زبان عربی (به ویژه نرافزارها، مجلات علمی و پایگاه‌های علمی)

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۵۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

١. صيني، إ. س (١٤١٤هـ). قواعد أساسية في البحث العلمي. المدينة المنورة.
٢. كرسول، ج (١٣٩٠). روشهای پژوهش تركيبي، تهران: آييز.
٣. البلداوى، ع. ع (٢٠٠٧م). أساليب البحث العلمى والتلحيل الإحصائى، عمان: دار الشروق.
٤. العانى، د (٢٠١٤م). منهج البحث والتحقيق فى الدراسات العلمىة والإنسانىة. دمشق: دار وحي القلم.
٥. الهميلى، ج. ى (٢٠١٣م). مهارات البحث العلمى. المدينة المنورة.

عنوان درس به فارسی:		روش تدریس دستور زبان عربی	
عنوان درس به انگلیسی:		Methodology of Teaching Arabic Grammar	
دروس پیش نیاز:	ندارد	پایه ☐	نظری ☐
دروس هم نیاز:	ندارد	تخصصی ☒	عملی ☐
حل تمرین:	ندارد		
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐	نظری-عملی ☒
تعداد ساعت:	۴۸	رساله / پایان نامه ☐	

هدف کلی:

- کسب دانش و مهارت در آموزش دستور زبان عربی برای فارسی زبانان
- آشنایی با دستور زبان عربی و بررسی تطبیقی آن با دستور زبان فارسی

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با دستور زبان عربی و انواع آن
۲. روش ها و رویکردهای آموزش دستور زبان عربی
۳. تهیه محتوای برای آموزش دستور زبان عربی به فارسی زبانان
۴. ارزیابی آموزش و یادگیری دستور زبان عربی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تعریف دستور زبان عربی و انواع آن (توصیفی، تجویزی و آموزشی) و توصیف دستور زبان آموزشی عربی (تعریف و توصیف و اصول و ویژگی ها)
۲. آشنایی با نظریه های صرفی و نحوی در زبان عربی
۳. بررسی تطبیقی دستور زبان عربی با دستور زبان فارسی و استفاده از یافته های تطبیقی در آموزش دستور زبان عربی به فارسی زبانان
۴. روش ها و رویکردهای آموزش دستور زبان عربی (استقرایی، قیاسی، تلفیقی، کاربردی و ...)
۵. فرایندهای یادگیری و فراگیری دستور زبان عربی (صوری، ساختاری، کارکردی، شناختی، تقلید و تکرار و قیاس و استقرا و تعمیم و الگوگیری و الگوسازی و ...)
۶. گزینش و ساماندهی محتوای آموزشی برای تدریس دستور زبان عربی و طراحی انواع تمرینات برای یادگیری دستور زبان عربی
۷. نقد محتوای آموزشی در زمینه دستور زبان عربی برای فارسی زبانان
۸. سنجش و ارزشیابی و ارزیابی آموزش و یادگیری و فراگیری دستور زبان عربی (سطح سنجی، آزمون سازی، تحلیل خطا، ارزیابی پیشرفت)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ درصد آزمون پایان نیم سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الدلیمی، ط. ع (۲۰۰۴م). أسالیب حديثة فی تدریس قواعد اللغة العربیة. بیروت: دار الشروق.
۲. نجم الدلیمی، ک (۲۰۱۳م). أسالیب تدریس قواعد اللغة العربیة. الأردن: دار المناهج.
۳. السلیطی، ظ. س (۲۰۰۲م). تدریس النحو العربی فی ضوء الاتجاهات الحديثة، القاهرة: الدار المصریة اللبنانیة.
۴. شوقی، أ (۱۹۹۳م). تیسیر النحو التعلیمی قدیما وحديثا مع منهج جدید. القاهرة: دار المعارف.
۵. المخزومی، م (۱۹۸۶م). فی النحو العربی نقد وتوجیه. بیروت: دار الرائد العربی.

عنوان درس به فارسی:		روش تدریس مباحث علوم بلاغی	
عنوان درس به انگلیسی:		Methods of teaching rhetorical sciences	
دروس پیش نیاز:	ندارد	نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☐ عملی	
حل تمرین:	ندارد	تخصصی ☒ رساله / پایان نامه ☐	
تعداد واحد:	۲	نظری-عملی ☒ اختیاری ☐	
تعداد ساعت:	۴۸		

هدف کلی:

- کسب دانش و مهارت در آموزش علوم بلاغی
- کسب دانش و مهارت تدریس مباحث بلاغی در فرایند آموزش زبان عربی

اهداف ویژه:

۱. فراگیری با روش ها و تکنیک های آموزش علوم بلاغی
۲. تبیین رابطه میان علوم بلاغی و آموزش زبان عربی
۳. آشنایی با اصول تدریس علوم بلاغی
۴. آشنایی با معیارهای ارزیابی یادگیری علوم بلاغی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تبیین نقش و جایگاه علوم بلاغی در آموزش زبان عربی
۲. مطالعه تاریخی علوم بلاغی
۳. تحلیل اصول تدریس علوم بلاغی
۴. تحلیل روش های تدریس علوم بلاغی (قیاسی، استقرایی، تلفیقی)
۵. تحلیل راهبردها و تکنیک های تدریس علوم بلاغی (بارش فکری، گفتگو، حل مسئله و ...)
۶. تحلیل مراحل تدریس علوم بلاغی
۷. تحلیل معیارهای گزینش و تهیه محتوای آموزشی و اصول تهیه طرح درسی برای تدریس علوم بلاغی
۸. تحلیل معیارهای ارزیابی یادگیری علوم بلاغی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. عبدالهاشمی، ع. ر و محمد العزاوی، ف. (۲۰۰۵م)، تدریس البلاغة العربیة رؤیة نظریة تطبیقیة محوسبة، بیروت: دار المسیره.
۲. حنی، ع. ل (۲۰۱۷م). طرق تعلیمیة علوم البلاغة العربیة وأثرها فی المهارات اللغویة للمتعلّم بین الواقع والمأمول. الجزائر: جامعة الشاذلی بن جدید.
۳. کیاری، ع. ا (۲۰۲۰م). منهج دراسة علوم البلاغة لمتعلمی اللغة العربیة الناطقین بلغات أخرى. نیجریا: جامعة میدغری.
۴. عبداللطی، ع. (۲۰۱۸م)، تدریس البلاغة العربیة، التاريخ، الحاضر، الراهن. مجلة عالم الفكر، العدد ۱۷۶، صص ۷-۵۱.
۵. متقی زاده، ع والآخرین (۱۴۳۸ق). مدى استخدام إستراتيجیات التدریس المتقدّمة لتدریس مادة البلاغة العربیة فی أقسام اللغة العربیة وآدابها بالجامعات الإیرانیة الحکومیة فی ضوء آراء الأساتذة والطلبة. مجلة دراسات فی تعلیم اللغة العربیة وتعلّمها، دورة ۱، ش ۱، صص ۸۹-۱۰۸.

عنوان درس به فارسی:		روش تدریس مهارت‌های خواندن و نوشتن	
عنوان درس به انگلیسی:		Method of Teaching Reading and Writing Skills	
دروس پیش نیاز:	ندارد		پایه ☐ نظری ☐
دروس هم نیاز:	ندارد		تخصصی ☒ عملی ☐
حل تمرین:	ندارد		
تعداد واحد:	۲		اختیاری ☐ نظری-عملی ☒
تعداد ساعت:	۴۸		رساله / پایان نامه ☐

هدف کلی:

- کسب دانش و مهارت در تدریس مهارت خواندن
- کسب دانش و مهارت در تدریس مهارت نوشتن

اهداف ویژه:

۱. تحلیل ماهیت و اجزای تشکیل دهنده مهارت خواندن
۲. تحلیل ماهیت و اجزای تشکیل دهنده مهارت نوشتن
۳. تحلیل معیارهای ارزیابی مهارت خواندن
۴. تحلیل معیارهای ارزیابی مهارت نوشتن

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. انواع خواندن
۲. مراحل خواندن
۳. راهبردها و تکنیک‌های خواندن
۴. مراحل تدریس مهارت خواندن و فعالیت‌های مناسب هر مرحله
۵. معیارهای ارزیابی مهارت خواندن
۶. انواع نوشته (توصیفی، داستانی، علمی، ادبی و ...)
۷. مراحل نوشتن (جمله‌نویسی، بندنویسی و متن نویسی) و (تهیه طرح، پیش نویس، ویرایش و نوشته نهایی)
۸. راهبردها و تکنیک‌های نوشتن
۹. مراحل تدریس مهارت نوشتن و فعالیت‌های مناسب هر مرحله
۱۰. معیارهای ارزیابی مهارت نوشتن

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

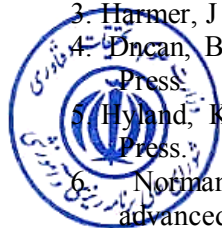
فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: فیلم‌های آموزشی

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. طعیمه، ر. أ. والآخرین (۱۹۹۰). المهارات اللغویة و مستویاتها. مكة المكرمة: جامعة أم القرى.
۲. مصطفی، ع. ع (۲۰۰۷م). مهارات اللغة العربية. عمان: دار المسيرة.

3. Harmer, J (2004). How to teach Writing. Longman. United Kingdom: Pearson Education Limited.
4. Dncan, B (2003). Apractical approach to Writing skills. Thomes. New York: Cambridge University Press.
5. Hyland, K (2010). Second language writing. Cambridge University. London: Cambridge University Press.
6. Norman, C. (1983). Writing skills : a problem-solving approach for upper-intermediate and more advanced students. New York: Cambridge University Press.

عنوان درس به فارسی:		روش تدریس مهارت‌های شنیدن و گفتن	
عنوان درس به انگلیسی:		Method of Teaching Listening and Speaking skills	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☐		ندارد	
تخصصی ☒ عملی ☐		ندارد	
		ندارد	
اختیاری ☐ نظری-عملی ☒		۲	
رساله / پایان‌نامه ☐		۴۸	
		تعداد واحد:	
		تعداد ساعت:	

هدف کلی:

- کسب دانش و مهارت در تدریس مهارت شنیدن
- کسب دانش و مهارت در تدریس مهارت گفتن

اهداف ویژه:

۱. تحلیل مبانی نظری مهارت شنیدن
۲. تحلیل اصول عملی تدریس مهارت شنیدن
۳. تحلیل مبانی نظری مهارت گفتن
۴. تحلیل اصول عملی تدریس مهارت گفتن

پ (مباحث یا سرفصل‌ها):

۱. فرایند شنیدن (پایین به بالا و بالا به پایین)
۲. مهارت‌های شنیدن در زبان خارجی
۳. استراتژی‌های شناختی و فراشناختی در تدریس مهارت شنیداری
۴. مراحل تدریس مهارت شنیداری
۵. تمارین و فعالیت‌های مناسب برای تدریس مهارت شنیداری
۶. تدریس تلفظ، واژگان، قواعد و مقولات فرهنگی در تدریس مهارت سخن گفتن
۷. کارکردهای زبانی و مکالمه موضوعی
۸. تمرینات و فعالیت‌های ارتباطی و تکلیف محور کلاسی و غیر کلاسی (مثل نقش بازی کردن، بحث و تبادل نظر، بازیهای زبانی، حل مسئله، آموزش پروژه‌محور و سایر فعالیت‌های ارتباطی)
۹. مباحث مربوط به آموزش زبان فصیح و گویش‌ها
۱۰. تصحیح خطا و انواع بازخورد

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: فیلم‌های آموزشی

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. أحمد طعیمه، ر (2004م). المهارات اللغویة، مستوياتها، تدریسها، صعوباتها. القاهرة: دار الفكر العربی.
۲. سامی الحلاق، ع (2014م). المرجع فی تدریس مهارات اللغة العربیة وعلومها. لبنان: المؤسسة الحدیثة للكتاب.
۳. طعیمه، ر. أ و الآخرون (۱۹۹۰م). المهارات اللغویة و مستوياتها. مكة المكرمة: جامعة أم القرى.

4. Thornbury, S (2005). How to teach speaking. Jungle publications. London : Pearson Education ESL.

5. Wilson, J. J (2008). How to teach listening. Longman. London: Longman.

عنوان درس به فارسی:		زبان‌شناسی	
عنوان درس به انگلیسی:		Linguistics	
دروس پیش‌نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒	نوع درس و واحد
دروس هم‌نیاز:	ندارد	تخصصی ☒ عملی ☐	
حل تمرین:	ندارد		
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

هدف کلی:

- آشنایی با مباحث و مسائل زبان‌شناسی و تحلیل آنها
- تطبیق مباحث و مسائل زبان‌شناسی بر زبان عربی

اهداف ویژه:

۱. بازخوانی تاریخچه زبان‌شناسی
۲. آشنایی با مکاتب مختلف زبان‌شناسی
۳. آشنایی با لایه‌های مختلف زبان و انواع رده‌بندی زبانها
۴. تحلیل کارکردها و فواید زبان‌شناسی برای آموزش زبان

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعریف زبان‌شناسی و مطالعه علمی زبان
۲. تحلیل تعریف‌های مختلف زبان در زبان‌شناسی و بیان تفاوت زبان انسانی با دیگر زبان‌ها
۳. بازخوانی دوره‌های مختلف زبان‌شناسی
۴. تحلیل رده‌بندی‌های مختلف زبانی و تبیین رده زبان عربی و زبان فارسی
۵. تحلیل مکاتب زبان‌شناختی جدید (صورت‌گرا، ساختارگرا، کارکردگرا، کاربردگرا، شناختی)
۶. آشنایی با روش‌های مختلف توصیف و تحلیل زبان (همزمانی، درزمانی و فرازمانی)
۷. آشنایی با لایه‌های مختلف زبان عربی از منظر زبان‌شناسی نوین (آوایی و واجی، تکواژی، واژگانی، نحوی، معنایی و کاربردی)
۸. بررسی جهانی‌های زبان (اشتراکات و افتراقات میان زبان‌ها)
۹. روش تحقیق مناسب برای مطالعات زبان‌شناسی
۱۰. تحلیل رابطه و فواید و تأثیرات زبان‌شناسی بر آموزش زبان عربی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. خاقانی اصفهانی، م (۲۰۱۲م). الألسنیة العربیة. عمان: دار جریر.
۲. زکریا، م (۱۹۸۶م). الألسنیة التولیدیة والتحویلیة. بیروت: المؤسسة الجامعیة للدراسات والنشر والتوزیع.
۳. زکریا، م (۱۹۹۲م). بحوث ألسنیة عربیة. بیروت: المؤسسة الجامعیة للدراسات والنشر والتوزیع.
۴. بی‌پرویش، م (۱۹۷۱م). زبان‌شناسی جدید. ترجمه: محمد رضا باطنی. چاپ دوم. ۱۳۶۳. تهران: انتشارات آگاه.
۵. هال، ر. ا (۱۳۶۳). زبان و زبان‌شناسی. ترجمه: محمد رضا باطنی. تهران: انتشارات امیر کبیر.

عنوان درس به فارسی:		سنجش و ارزیابی ۱	
عنوان درس به انگلیسی:		Assesment 1	
دروس پیش نیاز:	ندارد	نوع درس و واحد	
		پایه ☐	نظری ☒
دروس هم نیاز:	ندارد	تخصصی ☒	
حل تمرین:		عملی ☐	
تعداد واحد:		اختیاری ☐	
تعداد ساعت:		نظری-عملی ☐	
		رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر: گذراندن دوره کارورزی در یک مرکز آموزشی

هدف کلی:

- آشنایی با شیوه‌های سنجش و ارزیابی فراگیران
- کسب مهارت عملی در نگارش طرح درسی بر اساس اصول ارزیابی و حوزه‌های شناختی و یادگیری

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با اهداف آموزشی و طبقه‌بندی آنها
۲. آشنایی با تهیه طرح سنجش
۳. آشنایی با حوزه‌های شناختی و مهارت عملی در طراحی سؤال متناسب با این حوزه‌ها
۴. آشنایی با انواع آزمون‌ها

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. آشنایی با هدف و طبقه‌بندی‌های آموزشی
۲. آشنایی با حوزه‌های شناختی و مهارت عملی در طراحی سؤال متناسب با این حوزه‌ها
۳. آشنایی با انواع آزمون‌ها
۴. شیوه طراحی آزمون‌های صحیح و غلط
۵. شیوه طراحی آزمون‌های کوتاه پاسخ
۶. شیوه طراحی آزمون‌های تستی
۷. شیوه طراحی آزمون‌های تشریحی
۸. شیوه طراحی آزمون‌های جور کردنی
۹. سنجش و انواع آن

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد آزمون پایان نیم سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. سیف، ع (۱۳۸۹). سنجش فرایند و فرآورده یادگیری: روش‌های قدیم و جدید. ج ۲. تهران: دوران.
۲. سیف، ع (۱۳۸۲). اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی آموشی. تهران: دوران
۳. منتظری، م (۱۳۹۲). کاربرد سنجش و ارزشیابی در آموزش. شیراز: نوید شیراز.

کارآموزی		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		Apprenticeship	
پایه ☐	نظری ☐	ندارد	
تخصصی ☒	عملی ☐	ندارد	
		ندارد	
اختیاری ☐	نظری-عملی ☒	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۶۴	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒
موارد دیگر: گذراندن دوره کارورزی در یک مرکز آموزشی

هدف کلی:

- آشنایی با مراکز آموزش زبان عربی و تجارب معلمان و مدرسان توانمند در تدریس زبان عربی
- کسب مهارت عملی در تدریس زبان عربی

اهداف ویژه:

۱. آشنایی نزدیک با مراکز تدریس زبان عربی
۲. تدریس عملی زبان عربی
۳. تمرین مدیریت کلاس و فرایند آموزش
۴. کسب تجربه در تدریس زبان عربی در فضای واقعی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. بازشناسی مراکز ترویج و آموزش زبان عربی در محل زندگی یا اشتغال دانشجو
۲. حضور در مراکز علمی و آموزشی معتبر و مدارس با هماهنگی استاد راهنما
۳. تهیه گزارش هفتگی ماهیانه و نیم‌سالی از تجارب و آموزه‌های دوره کارورزی و ارائه آن در کلاس توسط دانشجو
۴. آشنایی عملی با انواع شیوه‌های تدریس بر حسب اهداف آموزشگاه‌ها
۵. تدریس عملی دانشجو در کلاس درس و در مرکز آموزشی منتخب
۶. تمرین مدیریت کلاس و فرایند آموزش و تعامل با عربی‌آموزان

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الخلیفه، ح. ج (۱۴۲۴ق). فصول فی تدریس اللغة العربیة (ابتدائی، متوسط، ثانوی). ط ۲، الرياض: مكتبة الرشد.
۲. الزند، و (۲۰۰۴م). التصامیم التعليمية، أكاديمية التربية الخاصة. الرياض: أكاديمية التربية الخاصة.
۳. السمان، م. ع (۱۹۸۳م). التوجيه فی تدریس اللغة العربیة، طنطا: دار المعارف.
۴. الخولی، م. ع (۲۰۰۹م). الاختبارات اللغویة، الأردن: دار الفكر.
۵. محمود کامل الناقه، م. ك (۱۹۸۵م). تعليم اللغة العربیة للناطقين بلغات أخرى: أسسه - مداخله - طرق تدریسه، مكة المكرمة: جامعة أم القرى.

عنوان درس به فارسی:		نظریه‌های آموزش زبان	
عنوان درس به انگلیسی:		Language teaching theories	
دروس پیش نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز:	ندارد	تخصصی ☒ عملی ☐	
حل تمرین:	ندارد		
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

هدف کلی:

- تحلیل نظریه‌های یادگیری زبان
- تحلیل روش‌ها و رویکردهای آموزش زبان

اهداف ویژه:

۱. تحلیل نظریه‌های یادگیری زبان اول و دوم و خارجی
۲. تحلیل روش‌های سنتی و جدید در آموزش زبان
۳. تحلیل رویکردهای سنتی و جدید در آموزش زبان
۴. تحلیل معیارهای گزینش روش و رویکرد مناسب برای آموزش زبان عربی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. نظریه‌های یادگیری رفتاری
 ۲. نظریه‌های یادگیری شناختی
 ۳. روش‌های تاریخی (روش دستور - ترجمه و روش مستقیم)
 ۴. روش شنیداری - گفتاری
 ۵. رویکردهای ارتباطی
 ۶. رویکرد محتوا محور
 ۷. روش‌ها و رویکردهای دیگر
 ۸. تحلیل عوامل و معیارها مؤثر در انتخاب روش و رویکرد مناسب برای آموزش زبان عربی
- ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی**

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. شونک، د. (۱۳۹۳). نظریه‌های یادگیری: ترجمه یوسف کریمی. تهران: نشر ویرایش.
۲. عبد القادر، أ. (۱۳۹۳). طرق تعليم اللغة العربية. القاهرة: مكتبة النهضة المصرية.
۳. الناقه، م. ك (۱۹۸۵م). تعليم اللغة العربية للناطقين بلغات أخرى (أسسه، مداخله، طرق تدریسه). مكة المكرمة: جامعة أم القرى.
۴. ریچاردز، جک. سی و تودوراس، ر (۱۳۹۶). رویکردها و روش‌ها در آموزش زبان (ویراست سوم). ترجمه: علی بهرامی. تهران: انتشارات رهنما.

McLaughlinBarry, Barry. (1987).Theories of second language learning. London: Edward Arnold,. Pp. viii
+ 184. Volume 9 Issue 1 - Michael Tomasello

عنوان درس به فارسی:		آموزش ادبیات	
عنوان درس به انگلیسی:		Literature Teaching	
دروس پیش نیاز:		تحلیل متون ادبی	
دروس هم نیاز:		ندارد	
حل تمرین:		دارد	
تعداد واحد:	۲		
تعداد ساعت:	۳۲		
		نوع درس و واحد	
		پایه ☐ نظری ☒	
		تخصصی ☐ عملی ☐	
		اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
		رساله / پایان نامه ☐	

هدف کلی:

- کسب دانش و مهارت در تدریس متون ادبی و انواع آن

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با ویژگی‌های زبان ادبی و نقش ادبیات در آموزش زبان عربی
۲. آشنایی با انواع ادبی و شاهکارهای ادب عربی برای گزینش و تهیه محتوای آموزشی
۳. آشنایی با شیوه‌های آموزش ادبیات عربی
۴. گزینش و تهیه محتوای ادبی برای آموزش زبان عربی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعریف ادبیات و توصیف ویژگی‌های زبان ادبی و تبیین نقش و جایگاه ادبیات در آموزش زبان عربی
 ۲. عوامل مؤثر در گزینش متون ادبی عربی مناسب برای تدریس با اهداف زبان‌آموزی (سطح مهارت زبان‌آموز، فرهنگ و تفاهم فرهنگی، دین، سن زبان‌آموز و...)
 ۳. آشنایی با شاهکارهای ادبیات عربی به منظور بهره‌برداری هدفمند از آنها در یادگیری زبان عربی
 ۴. عوامل و ویژگی‌های تدریس موفق متون ادبی با هدف آموزش زبان عربی
 ۵. بررسی نقش و جایگاه مهارت‌های قصه‌گویی و داستان‌سرایی و شعرخوانی و نقش‌بازی و گویندگی و ... در آموزش زبان عربی
 ۶. شیوه استفاده از انواع ادبی به ویژه شعر تعلیمی برای تهیه محتوای آموزشی و تسهیل فرایند آموزش زبان عربی
 ۷. آشنایی با تکنیک‌های آموزش عناصر فرهنگی و بین فرهنگی و ضرب المثل‌ها و استعارات و کنایات و مجازات ادبی در فرایند آموزش عربی
 ۸. تهیه محتوای ادبی برای تدریس با هدف آموزش زبان عربی و تدریس آن در قالب طرح درسی
- ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی**

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. أبو عمّش، ح. ح، والآخرون (۲۰۱۹م). توظيف الفنون الأدبية في تعليم العربية للناطقين بغيرها، النظرية والتطبيق، كنوز المعرفة.
۲. خراسانی، ح (۱۳۵۵). آموزش زبان و فرهنگ عرب با روش نوین، تهران: انتشارات بعثت.
۳. لازار، گ (۱۳۸۱). ادبیات و آموزش زبان، ترجمه: محمد غضنفری، دانشگاه تربیت معلم، سبزوار.
۴. راضی، ع (۱۹۸۳م). تدریس النصوص الأدبية لطلاب اللغة الثانية: ملاحظات حول الصعوبات والحلول، مجلة معهد اللغة العربية بجامعة أم القرى، السعودية.
۵. طلائی، م (۱۳۹۲). نقش متون ادبی در آموزش و یادگیری جنبه‌های فرهنگی یک زبان خارجی (با تکیه بر رمان سرخ و سیاه اثر استاندال)، پایان‌نامه کارشناسی ارشد آموزش زبان فرانسه، دانشگاه اصفهان، دانشکده زبان‌های خارجی.

عنوان درس به فارسی:		آموزش زبان عربی برای فهم قرآن و حدیث	
عنوان درس به انگلیسی:		Teaching Arabic to understand religious texts	
دروس پیش نیاز:		آموزش زبان عربی برای اهداف ویژه	
دروس هم نیاز:		ندارد	
حل تمرین:		ندارد	
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۳۲	
نوع درس و واحد		پایه ☐ نظری ☒ تخصصی ☐ عملی ☐ اختیاری ☒ نظری-عملی ☐ رساله / پایان نامه ☐	

هدف کلی:

- کسب دانش و مهارت در تدریس متون دینی به زبان عربی
- کسب دانش و مهارت در تهیه محتوای آموزشی برای تدریس متون دینی به زبان عربی

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با متون دینی، ویژگی‌ها و انواع آن
۲. آشنایی با روش‌ها و رویکردهای تدریس متون دینی
۳. آشنایی با اصول گزینش محتوا از متون دینی برای تدریس
۴. آشنایی با اصول تهیه محتوای آموزشی برای تدریس متون دینی به زبان عربی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعریف متون دینی و تبیین ویژگی‌ها و انواع آن
۲. تحلیل روش‌ها و رویکردهای مختلف در تدریس متون دینی (شرح لغوی و ادبی، ترجمه‌ای، تفسیری، تلفیقی)
۳. مراحل تدریس متون دینی (شرح واژگان، تحلیل نحوی، تحلیل معنایی، تحلیل ادبی، پیام‌یابی، ترجمه)
۴. تحلیل معیارهای گزینش از متون دینی برای تدریس (هدف، نیازهای مخاطب، ویژگی‌های متن، سطح تحصیلی)
۵. تبیین اصول تهیه محتوای آموزشی برای تدریس متون دینی به زبان عربی
۶. تحلیل روش محتوا محور و میزان تناسب آن برای تدریس متون دینی
۷. تحلیل رویکرد واژگانی و میزان تناسب آن برای تدریس متون دینی
۸. تحلیل روش تکلیف محور و میزان تناسب آن برای تدریس متون دینی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. جواهری، م ح (۱۳۹۵.ش). روش شناسی ترجمه قرآن کریم، تهران: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۲. عبدالرؤف، ح (۱۳۹۰.ش). سبک شناسی قرآن کریم (تحلیل زبانی)، ترجمه پرویز آزادی، تهران: دانشگاه امام صادق (ع).
۳. رجبی، م (۱۳۹۳.ش). روش تفسیر قرآن، قم: انتشارات جامعه المصطفی العالمیه.
۴. مسعودی، ع (۱۳۹۶.ش). روش فهم حدیث، ویراست ۱۱، تهران: انتشارات سمت.
۵. بابائی، ع ا و دیگران (۱۳۹۴.ش). روش شناسی تفسیر قرآن، تهران: انتشارات سمت.

عنوان درس به فارسی:		تحلیل گفتمان	
عنوان درس به انگلیسی:		Discourse Analysis	
دروس پیش نیاز:	ندارد	نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒	
حل تمرین:	ندارد	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

هدف کلی:

- کسب دانش نظری در تحلیل گفتمان
- کسب دانش و مهارت در گفتمان پژوهی

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با تاریخچه تحلیل گفتمان
۲. آشنایی با پیشینه تحلیل گفتمان در مطالعات اسلامی
۳. آشنایی با مکاتب تحلیل گفتمان
۴. آشنایی با کارکردهای تحلیل گفتمان در زبان پژوهی و زبان آموزی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تعریف تحلیل گفتمان، ویژگی ها و انواع آن
۲. تبیین جایگاه تحلیل گفتمان و کارکردهای در رشته آموزش زبان عربی
۳. مطالعه تاریخچه تحلیل گفتمان
۴. مطالعه پیشینه تحلیل گفتمان در مطالعات اسلامی
۵. تعاریف قدیم و جدید از زبان و گفتار و گفتمان
۶. تحلیل مکاتب تحلیل گفتمان
۷. تبیین تحلیل گفتمان انتقادی
۸. روش تحقیق مناسب در گفتمان پژوهی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. شهاب، ا (۲۰۱۵م). تحلیل الخطاب النقديّ المُغامر فی المغامرة الجمالیة للنص الأدبیّ عند محمد صابر عبید؛ دراسة فی نقد النقد. إربد: عالم الكتب الحديث.
۲. شرشار، ع. ق (۱۹۸۴م). تحلیل الخطاب الأدبی وقضايا النص المعاصر. بیروت: المكتبة العصرية.
۳. فضل، ص (بی تا). بلاغة الخطاب و علم النص. بیروت: عالم المعرفة.
۴. کلانتری، ص و دیگران (۱۳۸۸). تحلیل گفتمان: با تاکید بر گفتمان انتقادی به عنوان روش تحقیق کیفی - مجله مطالعات جامعه شناسی دانشگاه آزاد اسلامی، شماره ۴ دوره دوم.

عنوان درس به فارسی:		تحلیل متون ادبی	
عنوان درس به انگلیسی:		Literary Analysis	
دروس پیش نیاز:	ندارد	نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:	آموزش ادبیات	پایه ☐ نظری ☒	
حل تمرین:	ندارد	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

هدف کلی:

- آشنایی با زبان ادبی و انواع ادبی و آثار ادبی در دوره‌های مختلف تاریخی ادبیات عربی
- کسب دانش و مهارت در خوانش و تحلیل انواع متون ادبی عربی

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با زبان و متن ادبی و تفاوت‌های آن با دیگر گونه‌های زبان و متون
۲. آشنایی با انواع نثر عربی و نمونه‌های فاخر آن و نویسندگان پیشتاز
۳. آشنایی با انواع شعر عربی و نمونه‌ها فاخر آن و سرایندگان پیشتاز
۴. آشنایی با روش‌ها و رویکردهای مختلف در خوانش متون ادبی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعریف ادبیات و زبان ادبی و بیان ویژگی‌های زبان ادبی
۲. مطالعه تاریخی ادبیات عربی در دوره‌های مختلف تاریخی
۳. مطالعه انواع نثر عربی (داستان، نمایش‌نامه، سفرنامه، سرگذشت‌نامه، خاطرات و ...) و آشنایی با نویسندگان فاخر و نمونه‌های فاخر نثر عربی
۴. مطالعه انواع شعر عربی (کلاسیک، نو، سپید، غنایی، تعلیمی، قالب‌های مختلف قصیده و غزل و دوبیتی و مثنوی و ...) و آشنایی با سرایندگان پیشتاز و نمونه‌های فاخر شعر عربی
۵. آشنایی با روش‌ها و رویکردهای مختلف در خوانش و تحلیل متون ادبی (نویسنده‌محور، متن‌محور، خواننده‌محور)
۶. سطوح مختلف تحلیل ادبی (واژگانی، نحوی، فنی: موسیقی و صور خیال، گفتمانی و فرهنگی)
۷. راهبردها و تکنیک‌های مؤثر در فهم متون ادبی و مراحل تحلیل متن ادبی
۸. گزینش متون ادبی فاخر و مناسب و ارائه خوانش‌ها و تحلیل‌های عملی از متون ادبی منتخب توسط دانشجویان

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. إبراهيم، ع وهويدی، ص (۱۹۹۸م). تحلیل النصوص الأدبیة: قراءات نقدیة فی السرد والشعر. بیروت: دار الکتاب الجدید المتحدة
۲. حاوی، إ (۲۰۰۰م) فی النقد والأدب (۵)، بیروت، دار الکتاب اللبنانی
۳. أبو شریفه، ع. ق ولافی قرق، ح (۲۰۰۸م). مدخل إلى تحلیل النص الأدبی. ط ۴ عمان: دار الفکر ناشرون وموزعون
۴. عبد الباری، م. ش (۲۰۱۱م). التذوق الأدبی (طبیعته، نظریاته، مقواته، معایره، قیاسه). عمان: دار الفکر ناشرون وموزعون.
۵. الکسوانی، م. خ والآخرین (۲۰۱۰م). فی تذوق النص الأدبی. عمان: دار الفکر ناشرون وموزعون.

عنوان درس به فارسی:		زبان رسانه	
عنوان درس به انگلیسی:		Media Language	
دروس پیش نیاز:		ندارد	
دروس هم نیاز:		ندارد	
حل تمرین:		ندارد	
تعداد واحد:		۲	اختیاری ■ نظری-عملی □
تعداد ساعت:		۳۲	رساله / پایان نامه □

هدف کلی:

- آشنایی با ویژگی های زبان رسانه

- آشنایی با رسانه های عربی

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با رسانه، ویژگی ها و انواع آن

۲. آشنایی با انواع متون رسانه ای

۳. آشنایی با ویژگی های زبان عربی رسانه ای و نقش رسانه در تحولات زبان عربی

۴. آشنایی با تحلیل گفتمانی متون رسانه ای

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تحلیل رسانه، ویژگی ها و انواع آن

۲. تحلیل انواع متون رسانه ای از نظر قالب و محتوا و مخاطب و ابزار بیان

۳. تحلیل زبان عربی رسانه ها از نظر آواشناسی و واج شناسی و مقایسه آن عربی معیار

۴. تحلیل زبان عربی رسانه ها از نظر واژگان و مقایسه آن عربی معیار

۵. تحلیل زبان عربی رسانه ها از نظر دستور زبان و مقایسه آن عربی معیار

۶. تحلیل زبان عربی رسانه ها از نظر معناشناسی و کاربردشناسی و مقایسه آن عربی معیار

۷. تحلیل زبان عربی رسانه ها از نظر مقولات فرهنگی

۸. تحلیل نقش رسانه در تحولات زبانی (زایایی زبان عربی، ترویج زبان عربی، ترویج گونه خاص از زبان عربی، انحطاط یا ارتقای زبان عربی)

۹. تحلیل گفتمانی انواع متون رسانه ها (سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، هنری، تربیتی، آموزشی، ورزشی)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ درصد و آزمون پایان نیم سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. درویش، ل (۲۰۰۵م). الصحافة الإلكترونية. القاهرة: الدار المصرية اللبنانية.

۲. سعود، ص. ق (۲۰۰۲م). هل الصحافة المطبوعة في طريقها للإنقراض، الإعلام الجديد والقديم. جدة: شركة المدينة المنورة للطباعة والنشر.

۳. السيد، ب (۲۰۰۰م). الصحافة والإنترنت. القاهرة: العربی للنشر والتوزيع.

۴. سعيد، غ. ن (۲۰۰۳م). تكنولوجيا الصحافة في عصر التقنية الرقمية. القاهرة: الدار المصرية اللبنانية.

۵. عبدالعزيز، ح. ح (۲۰۰۵م). لغة الصحافة المعاصرة. القاهرة: دارالمعارف.

عنوان درس به فارسی:		فناوری آموزشی و آموزش زبان	
عنوان درس به انگلیسی:		Teaching Technology and Teaching language	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		ندارد	
تخصصی ☐ عملی ☐		ندارد	
اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		ندارد	
رساله / پایان نامه ☐		۲	
		۳۲	
تعداد واحد:		تعداد ساعت:	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

- آشنایی با کارکردها و کاربردهای فناوری در آموزش زبان
- آشنایی با مصادیق کاربرد فناوری در آموزش زبان عربی

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با تأثیر تکنولوژی بر آموزش زبان
۲. کسب توانایی در استفاده از تکنولوژی صوتی، تصویری و چندرسانه‌ای در آموزش زبان عربی
۳. کسب توانایی در استفاده از رایانه و نرم‌افزارهای رایانه‌ای در آموزش زبان عربی
۴. کسب توانایی در آموزش زبان عربی در بستر اینترنت و فضای مجازی و شبکه‌های مجازی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تحلیل نظریه‌های یادگیری چندرسانه‌ای
۲. بررسی منابع صوتی، تصویری، الکترونیکی در حوزه آموزش زبان عربی
۳. آشنایی با نرم‌افزارهای مورد استفاده در تولید برنامه‌های نوشتاری، دیداری و شنیداری
۴. آشنایی با مهم‌ترین پایگاه‌های مرتبط با زبان عربی و استفاده از آن
۵. معرفی کتابخانه‌های مجازی و قابلیت استفاده از آنها
۶. ساخت و تولید رسانه‌های الکترونیکی و صفحات شخصی
۷. ارائه درس با استفاده از پاورپوینت و دیگر برنامه‌های ارائه
۸. ارائه درس در محیط اینترنت و آموزش الکترونیکی (E-Learning)
۹. شیوه‌ها و راه‌های آموزش زبان عربی در بستر فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی
۱۰. آشنایی با ترجمه ماشینی (رایانه‌ای و هوشمند) و چکیده‌نویسی هوشمند رایانه‌ای

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: رایانه، تخته هوشمند

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. دادلی، گک و هاگلی، ن (۱۳۹۲). کاربرد فناوری در آموزش زبان انگلیسی. ترجمه: حسن سودمند افشار. همدان: دانشگاه بوعلی سینا.
۲. أبو مغلی، س (۱۹۹۹م). الأسالیب الحديثة لتدريس اللغة العربية. عمان/الأردن: دار مجدلاوی.
۳. أحمد، م.ع. ب (۲۰۰۵م). المعلم والوسائل التعليمية. الاسكندرية: المكتب الجامعی الحديث.
۴. أمین، م. ز (۲۰۰۰م). إشکالات حول تكنولوجيا التعليم. مصر: دار الهدی للنشر والتوزيع.
۵. حمدان، م. ز (۱۹۸۶م). وسائل وتكنولوجيا التعليم مبادئها وتطبيقاتها فی التعليم والتدريس. من سلسلة وسائل التربية الحديثة (۲). ط ۱، عمان - الأردن: دار التربية الحديثة.

عنوان درس به فارسی:		نشانه - معناشناسی کاربردی زبان	
عنوان درس به انگلیسی:		Applied Semiotics and Applied Semantics of the language	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:		ندارد	
دروس هم نیاز:		ندارد	
حل تمرین:		ندارد	
تعداد واحد:		۲	اختیاری ■ نظری - عملی □
تعداد ساعت:		۳۲	رساله / پایان نامه □

هدف کلی:

- آشنایی با مسائل نشانه‌شناختی زبان عربی
- آشنایی با مسائل معناشناختی زبان عربی

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با تاریخچه مطالعات نشانه‌شناختی و معناشناختی
۲. آشنایی با سابقه مباحث معناشناختی در علوم عربی
۳. تحلیل نظریه‌های نشانه‌شناختی و معناشناختی
۴. تطبیق نظریه‌های نشانه‌شناختی و معناشناختی با زبان عربی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. آشنایی با تاریخچه مطالعات نشانه‌شناختی و معناشناختی جدید
۲. بررسی سابقه مباحث معناشناختی در علوم عربی
۳. تعریف نشانه و معنا و نوع رابطه میان آنها؛ و تعریف نشانه‌شناسی و معناشناسی و نوع رابطه میان آنها
۴. معرفی انواع نظام‌های نشانه‌ای و معنایی
۵. مطالعه عوامل دخیل در تولید نشانه و معنا و تبیین نظام ارزشی نشانه‌ها
۶. توصیف و تحلیل واحدهای معنایی (تکواژ، واژه، جمله، متن)
۷. توصیف و تحلیل تطورات دلالتی (تضییق، توسیع، انحطاط، ارتقا، تغییر کاربرد)
۸. توصیف و تحلیل روابط معنایی (تضاد و ترادف و تناسب و تضمن و ...)
۹. توصیف و تحلیل انواع دلالت و معنا (لغوی و کاربردی، مرکزی و پیرامونی، عاطفی)
۱۰. تحلیل نشانه‌شناختی و معناشناختی زبان و کلام و متن و گفتمان

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. عکاشه (۲۰۰۵م). التحليل اللغوي في ضوء علم الدلالة. القاهرة: دار النشر.
۲. صفوی، ک (۱۳۹۷). درآمدی بر معناشناسی. تهران: انتشارات سوره مهر.
۳. شعیری، ح. ر (۱۳۹۶). مبانی معناشناسی نوین. تهران: سمت.
۴. مزبان، ع. ح (۱۳۹۴). درآمدی بر معناشناسی در زبان عربی. ترجمه: فرشید ترکاشوند. تهران: سمت.
۵. یونس، ع. م (۲۰۰۷م). المعنى وظلال المعنى. بيروت: دار المدار الإسلامی.

عنوان درس به فارسی:		واژه‌شناسی و فرهنگ‌نگاری	
عنوان درس به انگلیسی:		Terminology and Lexicography	
دروس پیش نیاز:	ندارد	نوع درس و واحد	
دروس هم‌نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒	
حل تمرین:	ندارد	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

هدف کلی:

- آشنایی با اصول واژه‌شناسی
- آشنایی با اصول و روش‌های فرهنگ‌نگاری

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با تاریخچه فرهنگی نگاری در زبان عربی
۲. آشنایی با روش‌هایی فرهنگ‌نگاری
۳. آشنایی با انواع فرهنگ‌نامه‌ها
۴. آشنایی با مسائل و مطالعات جدید در واژه‌شناسی و فرهنگ نگاری

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعریف فن فرهنگ‌نگاری
۲. مطالعه پیشینه فرهنگ‌نگاری در زبان عربی
۳. بررسی مطالعات و مسائل جدید در حوزه فرهنگ‌نگاری
۴. بررسی تفاوت Words, Vocabulary, Terminology, Glossary, Etymology, Lexicography
۵. تحلیل روش‌ها و رویکردهای فرهنگ‌نگاری
۶. مطالعه انواع فرهنگ‌واژگان (یک زبانه، دو زبانه، سه زبانه) و روش تنظیم آنها
۷. تبیین تفاوت فرهنگ‌های عمومی با فرهنگ‌های تخصصی
۸. آشنایی با انواع فرهنگ در حوزه زبان عربی و زبان فارسی
۹. شیوه‌های فرهنگ‌نگاری (گردآوری و ساماندهی)
۱۰. مطالعه انتقادی فرهنگ‌های موجود

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال: ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. أبو الفرج، م. أ (۱۹۶۶م). المعجم اللغوي في ضوء دراسات علم اللغة الحديث. القاهرة: دار النهضة العربية.
۲. القاسم، ع (۲۰۰۸م). علم اللغة وصناعة المعجم. الجزائر: جامعة المرباح.
۳. بن دحان، س (۲۰۱۶م). المعجم العربي بين النشأة والتطور. الجزائر: جامعة بن مهيدي.
۴. نصار، ح. (۲۰۰۹م). المعجم العربي نشأته وتطوره. القاهرة: دار الطباعة.
۵. سامعی، ح (۱۳۹۸). اصول فرهنگ‌نویسی. تهران: کتاب بهار.

عنوان درس به فارسی:		آموزش زبان عربی در ایران	
عنوان درس به انگلیسی:		Teaching Arabic in Iran	
دروس پیش نیاز:	ندارد	نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:	ندارد	پایه ☐ نظری ☒	
حل تمرین:	ندارد	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

هدف کلی:

- آشنایی با تاریخچه آموزش زبان عربی در ایران
- مطالعه انتقادی تاریخ تحولات و وضع موجود آموزش عربی در ایران

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با دوره‌های تاریخی آموزش عربی در ایران
۲. آشنایی با تحولات آموزش عربی در ایران
۳. آشنایی با مراکز آموزش زبان عربی در ایران (مدارس، حوزه‌ها، دانشگاه‌ها، کانون‌های زبان، شبکه‌های مجازی)
۴. آشنایی با روش‌ها، برنامه‌ها، اهداف، متون و سطوح آموزش عربی در ایران

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مطالعه تاریخچه آموزش عربی در ایران
 ۲. محتواها و متون قدیمی آموزش عربی در ایران
 ۳. محتواها و متون جدید آموزش عربی در ایران
 ۴. روش‌های آموزش زبان عربی در ایران (در گذشته و حال)
 ۵. اهداف آموزش زبان عربی در ایران
 ۶. مراکز آموزش زبان عربی در ایران (مدرسه، حوزه، دانشگاه، کانون زبان، شبکه مجازی)
 ۷. ارزیابی وضع تاریخی و کنونی آموزش عربی در ایران بر اساس معیارهای استاندارد
 ۸. بررسی مشکلات و مسائل آموزش عربی در ایران
- ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی**

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد و آزمون پایان نیم‌سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. تویسرکانی، ق (۱۳۵۰). تاریخی از زبان تازی در میان ایرانیان پس از اسلام. تهران: دانشگاه تهران.
۲. آذرنوش، آ (۱۳۹۹). آموزش زبان عربی. تهران: مرکز نشر دانشگاه.
۳. ابن قتیبه الدینوری، ع (۱۹۸۸م). أدب الکاتب. بیروت: دار الکتب العلمیة.

جامعه‌شناسی زبان		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		Sociolinguistics	
پایه ☐ نظری ☒		ندارد	
تخصصی ☐ عملی ☐		ندارد	
اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		ندارد	
رساله / پایان‌نامه ☐		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

هدف کلی:

- شناخت و تحلیل مسائل جامعه‌شناختی مربوط به زبان
- شناخت و تحلیل مسائل جامعه‌شناختی مربوط به فراگیری زبان

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با تاریخچه مطالعات جامعه‌شناختی قدیم و جدید در حوزه زبان و فراگیری و کاربرد آن
۲. آشنایی با نظریه‌های جامعه‌شناختی در حوزه زبان و فراگیری و کاربرد آن
۳. آشنایی با مسائل جامعه‌شناختی در حوزه زبان و فراگیری و کاربرد آن
۴. شناخت و تحلیل روابط (تأثیرات و تأثرات) میان جامعه و زبان

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تاریخچه مطالعات جامعه‌شناختی جدید در حوزه زبان و فراگیری آن
۲. سابقه مطالعات جامع‌شناختی قدیم در علوم عربی
۳. شناختی و تحلیل عوامل جامعه‌شناختی مؤثر در زبان و فراگیری و کاربرد آن (جنسیت، سن، طبقه اجتماعی، سطح تحصیل و فرهنگ)
۴. تحلیل نظریه‌های مطرح در حوزه جامعه‌شناسی زبان
۵. تحلیل مسائل جامعه‌شناختی مربوط به دوزبانگی و چندزبانگی
۶. بررسی عوامل اجتماعی شکل‌گیری لهجات زبان
۷. تحلیل مسائل جامعه‌شناختی مربوط به چرخش زبانی
۸. تحلیل تأثیرات زبان بر جامعه و افراد آن

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد آزمون پایان نیم‌سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. پراید، ج. ب (۱۳۷۳). جامعه‌شناسی یادگیری و تدریس زبان. ترجمه: میرحسینی، سید اکبر. تهران: امیر کبیر.
۲. بوفره، ع. ك (۲۰۱۵م). علم اللغة الاجتماعية. المغرب: جامعة محمد الأول.
۳. نهر، ه (۲۰۱۱م). اللسانيات الاجتماعية عند العرب. الأردن: دار الأمل للنشر والتوزيع.
۴. هلسون (۱۹۹۰م). علم اللغة الاجتماعية، الترجمة: محمود عباد. ط ۲. القاهرة: عالم الكتاب.
۵. جهانگیری، ن (۱۳۷۸.ش). زبان بازتاب زمان، فرهنگ و اندیشه. تهران: آگاه.

روانشناسی زبان		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		Psycholinguistic	
پایه ☐ نظری ☒		ندارد	
تخصصی ☐ عملی ☐		ندارد	
		ندارد	
اختیاری ☒ نظری - عملی ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

هدف کلی:

- تحلیل مسائل روانشناختی زبان
- تحلیل مسائل روانشناختی فراگیری زبان

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با تاریخچه مطالعات روانشناختی جدید و قدیم درباره زبان و فراگیری آن
۲. آشنایی با مسائل روانشناختی مربوط به زبان و فراگیری و کاربرد آن
۳. آشنایی با مسائل روانشناختی مربوط به دوزبانگی، چندزبانگی و زبان اشاره
۴. آشنایی با مسائل روانشناختی مربوط به مشکلات و اختلالات زبان و فراگیری و کاربرد آن

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تاریخچه مطالعات روانشناختی در زبان و فراگیری آن
۲. سابقه مطالعات روانشناختی درباره زبان و فراگیری آن در علوم عربی
۳. تحلیل مسائل روانشناختی مربوط به رابطه زبان با فکر و حافظه و هوش و مغز
۴. تحلیل مسائل روانشناختی مربوط به فهم زبان (شنیدن و خواندن)
۵. تحلیل مسائل روانشناختی مربوط به تولید زبان (گفتن و نوشتن)
۶. تحلیل مسائل روانشناختی مربوط به کاربرد زبان
۷. تحلیل مسائل روانشناختی مربوط به فراگیری زبان (زبان مادری، زبان دوم و زبان خارجی)
۸. تحلیل مسائل روانشناختی مربوط به مشکلات و اختلالات زبان و فراگیری آن
۹. تحلیل مسائل روانشناختی مربوط به دوزبانگی و چندزبانگی، به ویژه در فراگیری زبان مادری و زبان دوم
۱۰. تحلیل مسائل روانشناختی مربوط به زبان اشاره (کاربرد و فراگیری و پیچیدگی آن، مسائل و مشکلات زبانی و روانی و اجتماعی آن)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. استنبرگ، د (۱۳۸۱ش). درآمدی بر روانشناسی زبان: ترجمه ارسلان گلفام. تهران: سمت.
۲. عطیه، ن. م (۱۹۸۲م). علم النفس اللغوی. القاهرة: مکتبة الانجلو المصریة.
۳. حنفی، ب. ع (۱۹۸۰م). محاضرات فی علم النفس اللغوی. الجزائر: الشرکة الوطنیة.
۴. بلیاف، ب. و (۱۹۶۳م). روان‌شناسی آموزش زبان خارجی. ترجمه: امیر فرهمند پور. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
۵. الحمدانی (۲۰۰۷م). علم نفس اللغة من منظور معرفي. ط ۲. عمان: دار المیسرة.

عنوان درس به فارسی:		سنجش و ارزیابی ۲	
عنوان درس به انگلیسی:		Assesment 2	
دروس پیش نیاز:		سنجش و ارزیابی ۱	
دروس هم نیاز:		ندارد	
حل تمرین:		ندارد	
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۳۲	
نوع درس و واحد		☐ پایه☐ نظری ☐ تخصصی☐ عملی ☐ اختیاری☐ نظری-عملی ☐ رساله / پایان نامه	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: گذراندن دوره کارورزی در یک مرکز آموزشی

هدف کلی:

- آشنایی با شیوه‌های سنجش مهارت‌های زبانی
- کسب مهارت عملی در طراحی سؤال و شیوه‌های متفاوت سنجش مهارت‌های زبانی

اهداف ویژه:

۱. آشنای با ارزیابی مهارت شنیداری
۲. آشنای با ارزیابی مهارت گفتاری
۳. آشنای با ارزیابی مهارت نوشتاری
۴. آشنای با ارزیابی مهارت خوانداری

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. آشنایی با متدهای ارزیابی زبان
۲. بررسی شیوه‌های مختلف طرح سؤال در مهارت زبانی
۳. مهارت عملی در سنجش مهارت‌های زبانی
۴. شیوه سنجش دانش واژگانی
۵. طراحی تست برای سنجش توانایی نحوی و ساختاری
۶. جالش‌ها و گرایش‌های جدید در سنجش توانایی‌های زبانی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد آزمون پایان نیم‌سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. هاریسون، ا (۱۳۷۳). کتاب راهنمای ارزشیابی زبان: ترجمه اسماعیل فقیهی. تهران: دانشگاه الزهرا.
۲. داگلاس، ب (۱۳۸۹). ارزشیابی زبان: مترجم علیرضا فرح بخش. تهران: رهنما.
۳. صادقی، ا (۱۳۶۸). آموزش و سنجش گرامر زبان انگلیسی. تهران: فاطمی.
4. Weigle, S (2002). Assessing writing. Cambridge University. London: Cambridge University Press.
5. Pumfrey, P (1985). Reading: tests and assessment technique. Hodder and Stoughton. London : Hodder and Stoughton for the United Kingdom Reading Association.

عنوان درس به فارسی:		فقه اللغة العربی	
عنوان درس به انگلیسی:		Arabic Philology	
دروس پیش نیاز:	زبان شناسی	پایه ☐ نظری ☒	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز:	ندارد	تخصصی ☐ عملی ☐	
حل تمرین:	ندارد		
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

هدف کلی:

- تحلیل مباحث و مسائل فقه اللغة عربی
- آشنایی با فقه اللغة تطبیقی میان زبان عربی و زبان فارسی

اهداف ویژه:

۱. بازخوانی تاریخچه مطالعات زبان در فقه اللغة عربی
۲. آشنایی با مکاتب و نظریه های مختلف در فقه اللغة عربی
۳. آشنایی با کارکردها و فوائد فقه اللغة برای آموزش عربی
۴. مطالعه تطبیقی زبان عربی و زبان فارسی از منظر فقه اللغة

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تعریف زبان شناسی و فقه اللغة و بیان تفاوت آنها
۲. مطالعه تاریخ پیدایش زبان عربی و تحولات آن
۳. تحلیل رده بندی های مختلف زبانی و تبیین رده زبان عربی
۴. مکاتب زبانی کلاسیک در لغت و صرف و نحو و بلاغت عربی
۵. توصیف و تحلیل لهجات قدیم و جدید زبان عربی و تبیین ویژگی های گونه عربی فصیح در دوره معاصر
۶. توصیف نظام های مختلف زبان عربی (لغت و صرف و نحو و معنا و استعمال) و مسائل مطرح در آنها (اشتقاق، اعراب و تطورات و روابط معنایی و ...)
۷. بررسی رابطه زبان عربی با دیگر زبان ها در طول تاریخ و دوره معاصر به ویژه با زبان فارسی
۸. روش تحقیق مناسب برای مطالعات فقه اللغة عربی
۹. تحلیل کارکردها و فوائد فقه اللغة برای آموزش زبان عربی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. المبارک. م (۱۹۸۱م). فقه اللغة وخصائص العربیة. بیروت: دار الفکر.
۲. صالح. ص (۱۹۶۰م). دراسات فی فقه اللغة. ط ۱۲. بیروت: دار العلم للملایین.
۳. السامرائی. إ (۱۹۷۰م). فقه اللغة المقارن. بیروت: دار العلم.
۴. بکر. ی (۱۹۶۹م). دراسات فی فقه اللغة العربیة. بیروت: مکتبه لبنان.
۵. عبدالنواب. ر (۱۹۹۹م). فصول فی فقه العربیة. القاهرة: مکتبه الخانجی.

مقاله نویسی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Essay Writing	عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☐	روش تحقیق و مآخذشناسی در آموزش زبان عربی	دروس پیش نیاز:
تخصصی ☐ عملی ☐	ندارد	دروس هم نیاز:
	ندارد	حل تمرین:
اختیاری ☒ نظری-عملی ☒	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	۴۸	تعداد ساعت:

هدف کلی:

- کسب دانش و مهارت مقاله نویسی در حوزه آموزش زبان عربی
- آشنایی با معیارهای ارزیابی مقالات علمی

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با مقاله علمی، ویژگی ها و انواع آن
۲. آشنایی با سطوح چهارگانه مقاله (شکل، ساختار، محتوا، سطح علمی)
۳. آشنایی با مراحل نوشتن مقاله
۴. آشنایی با معیارهای ارزیابی مقاله

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تعریف مقاله و ویژگی های آن
۲. تحلیل انواع مقاله (مروری، ترویجی، پژوهشی و ISI و ASJ)
۳. تبیین مسائل شکلی مقاله (نوع و سبک، تعداد کلمات، تنظیم صفحه و ...)
۴. تحلیل اجزا و ساختار مقاله (عنوان، چکیده، کلیدواژگان، مقدمه (انگیزه، زمینه، اهمیت، ضرورت، هدف، سؤال و فرضیه، پیشینه)، روش شناسی، ادبیات نظری، ائنه داده ها، تحلیل نتایج، فهرست منابع)
۵. تبیین ویژگی های علمی مقاله (مستند، واقعی و عینی، تکرارپذیری، اصالت)
۶. تبیین ویژگی های محتوایی مقاله (بندنویسی، انسجام و ارتباط، روانی و یکدستی)
۷. تبیین معیارهای ارزیابی مقاله در سطوح شکلی و ساختاری و علمی و محتوایی
۸. تبیین مراحل نوشتن مقاله (پیش مطالعه، انتخاب موضوع، تهیه طرح، مطالعه عمیق و گسترده، نوشتن گزارش اولیه، بازبینی و ویرایش، نوشتن گزارش نهایی)
۹. نوشتن مقاله توسط دانشجو با راهنمایی استاد درس و ارائه آن در کلاس برای ارزیابی
۱۰. آشنایی با مراحل بررسی مقاله در مجلات علمی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. زوین، ع (۱۹۸۶م). منهج البحث اللغوی بین التراث و علم اللغة الحديث. بغداد: دار الشؤون الثقافية العامة.
۲. حسان، ت (۱۹۸۶م). مناهج البحث فی اللغة. بیروت: دار الثقافة.
۳. لوشن، ن. م (۲۰۰۸م). مباحث فی علم اللغة و مناهج البحث اللغوی.. المكتب الجاهلی الحديث.
۴. أحمد، ح. ع. م (۲۰۱۴م). مهارات البحث العلمي على الإنترنت. المملكة العربية السعودية: جامعة الملك خالد.
۵. نابی، ن (۲۰۱۱م). مناهج البحث اللغوی عند العرب فی ضوء النظريات اللسانية. الجمهورية الجزائرية: جامعة مولود معمري.

عنوان درس به فارسی:		آموزش زبان عربی برای اهداف ویژه	
عنوان درس به انگلیسی:		Teaching Arabic for Specific Purposes	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		ندارد	
تخصصی ☐ عملی ☐		ندارد	
		ندارد	
اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	
		تعداد واحد:	
		تعداد ساعت:	

هدف کلی:

- آشنایی با رویکرد آموزش زبان عربی برای اهداف ویژه
- آشنایی با اصول تهیه محتوای آموزشی برای تدریس عربی با اهداف ویژه

اهداف ویژه:

۱. بررسی ویژگی‌های اصول تدریس زبان با اهداف ویژه و شرح اهداف مختلف در یادگیری و یاددهی زبان
۲. آشنایی با روش‌های آموزش زبان مناسب با رویکرد اهداف ویژه (محتوای محور، واژگانی و تکلیف محور)
۳. آشنایی با انواع برنامه درسی و تحلیل آنها با رویکرد اهداف ویژه
۴. شیوه‌های تولید محتوای درسی متناسب برای آموزش زبان با اهداف ویژه

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعریف و توصیف آموزش عربی با رویکرد اهداف ویژه
۲. توصیف انواع اهداف ویژه و ویژگی هر کدام از آنها (آکادمیک: عربی ویژه رشته حقوق، آموزش دستور زبان عربی و ...، شغلی: عربی برای پزشکی، گردشگری و ...، بازرگانی: عربی برای صادرات صنایع دستی و ...)
۳. آشنایی با انواع دوره‌های درسی و برنامه درسی و طراحی آن با رویکرد اهداف ویژه
۴. تحلیل روش محتوای محور و تناسب آن با رویکرد اهداف ویژه
۵. تحلیل رویکرد واژگانی و تناسب آن با رویکرد اهداف ویژه
۶. تحلیل روش تکلیف محور و تناسب آن با رویکرد اهداف ویژه
۷. اصول تهیه محتوای آموزشی برای تدریس عربی با رویکرد اهداف ویژه
۸. تهیه و تدریس محتوای آموزشی برای تدریس عربی با هدف ویژه توسط دانشجو

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: آموزش تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. رشدی، ا. ط (۲۰۰۳م). تعلیم اللغة العربیة لأغراض خاصة مفاهیمه، أسسه ومنهجیاته. معهد الخرطوم الدولی للغة العربیة.
۲. الحقایق، ا. ع (۲۰۱۸م). تعلیم اللغة العربیة لأغراض خاصة تجارب وتقویم. الرياض: دار وجوه.
۳. الفوزان، ع. ا (۲۰۰۷م). إعداد مواد تعلیم اللغة العربیة لغير الناطقین بها. د. م.
۴. الزند، و (۲۰۰۴م)، التصامیم التعلیمیة، أكادیمیة التریبة الخاصة. الرياض.
۵. بستر کمین، هـ (۱۳۹۵). ایده‌ها و گزینه‌های انگلیسی با اهداف ویژه. ترجمه: معصومه استاجی و زهرا محبی. تهران: نویسه پارسی.

عنوان درس به فارسی:		تهیه محتوای آموزشی	
عنوان درس به انگلیسی:		Educationnal Content Development	
دروس پیش نیاز:		نظریه‌های آموزش زبان و تدریس مهارت‌ها (۱ و ۲)	
دروس هم نیاز:		آموزش زبان عربی برای اهداف ویژه	
حل تمرین:			
تعداد واحد:		۲	اختیاری ■ نظری-عملی □
تعداد ساعت:		۳۲	رساله / پایان نامه □

هدف کلی:

- بررسی مبانی نظری و رویکردهای برنامه و طرح درسی
- کسب دانش و مهارت در تهیه، گزینش و ارزیابی محتوای آموزشی

اهداف ویژه:

۱. بررسی ریخت، ساخت، کارکرد و کاربرد برنامه و طرح درسی
۲. بررسی معیارهای تهیه، گزینش و ارزیابی محتوای آموزشی
۳. بررسی راه‌ها و شگردهای تعدیل و مناسب‌سازی محتوای آموزشی مدون و آماده
۴. تهیه، گزینش و ارزیابی عملی محتوای آموزشی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. بررسی تعریف، تاریخچه، مبانی نظری و فلسفه برنامه درسی (ریخت، ساخت، کارکرد، کاربرد و عناصر)
۲. بررسی رویکردهای برنامه درسی (تربیتی، رفتاری، موضوعی، اجتماعی، رشد‌گرا، فرایند شناختی، انسان‌گرایانه، فرافردی و فراگیر)
۳. بررسی انواع طرح درسی (ساختاری، ارتباطی، تکلیف‌محور، محتوامحور)
۴. بررسی معیارهای تهیه محتوای آموزشی (معیارهای روانشناختی، فرهنگی، تربیتی و زبانی)
۵. بررسی با معیارهای گزینش محتوای آموزشی (معیارهای روانشناختی، فرهنگی، تربیتی و زبانی)
۶. بررسی با معیارهای ارزیابی محتوای آموزشی (معیارهای روانشناختی، فرهنگی، تربیتی و زبانی)
۷. بررسی امکان و تکنیک‌های تعدیل و مناسب‌سازی محتوای آموزشی مدون مثل کتاب درسی
۸. بررسی شیوه‌های کاربست فناوری در تهیه، ساماندهی و مناسب‌سازی محتوای آموزشی
۹. تهیه، گزینش و ارزیابی عملی محتوای آموزشی توسط دانشجو

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد آزمون پایان نیم‌سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. طمیمه، ر. أ (1985). دليل عمل فی إعداد المواد التعليمية لبرامج تعليم العربية. مكة المكرمة: معهد اللغة العربية بجامعة أم القرى.
۲. الخوالدة، م. م (2007). أسس بناء المناهج التربوية وتصميم الكتاب التعليمي، 2. الأردن: دارالمسيرة للنشر والتوزيع والطباعة.
۳. شوق، م. أ (1995). أساسيات المنهج الدراسي ومهامه. الرياض: دار عالم الكتب للطباعة والنشر والتوزيع.
۴. عبد الموجود، م. ع والآخرون (د.ت). أساسيات المنهج وتنظيمات. القاهرة: دار الثقافة للطباعة والنشر.
۵. رضوان، أ (۱۹۶۲). الكتاب المدرسي: فلسفته، تقويمه، استخدامه. القاهرة: مكتبة الأنجلو المصرية.

